

BİREYSEL BAŞVURU

SIK SORULAN SORULAR

**Bireysel
başvurumu hangi
tarihten itibaren
kesinleşen
kararlar için
yapabilirim?**

Anayasa Mahkemesi 23 Eylül 2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan başvuruları incelemektedir. Bu tarihten önce kesinleşen kararlar ise incelenmemektedir.

**Bireysel
başvurumu
nereye
yapabilirim?**

Bireysel başvurular;

- Anayasa Mahkemesinde bulunan bireysel başvuru noktası
- Mahkemeler ve Cumhuriyet Başsavcılıkları
- Yurt dışı temsilciliklerinde gerçekleştirilmektedir.

Başvuruların başvuruya konu kararı veren mahkemeler vasıtasıyla yapılma zorunluluğu bulunmamaktadır.

**Bireysel
başvurumu
bizzat mı
yapmalıyım?**

Bireysel başvurular bizzat başvuru, başvuruçunun kanuni temsilcisi ya da avukatı tarafından yapılabilir.

**Bireysel
başvurumu hangi
tarihten itibaren
ve kaç gün içinde
yapmalıyım?**

Bireysel başvuru;

- İdari ve yargısal hak arama yolları tamamlandıktan (temyiz, istinaf gibi) ve karar, başvuruçunun tarafından öğrenildikten,
- Başka hak arama yolları yoksa ihlal öğrenildikten sonra **30 (otuz) gün** içinde yapılmalıdır.

Mazeretim sebebiyle süresi içinde başvuruda bulunamadım. Ne yapmalıyım?

Mücbir sebep veya ağır hastalık gibi haklı bir mazeret nedeniyle **30 (otuz) günlük** başvuru süresinin kaçırılması hâlinde mazeretin kalktığı tarihten itibaren en geç **15 (on beş) gün** içinde mazerete ilişkin belgelerle başvuru yapılabilir.

Bireysel başvuru yapmak için ücret ödemem gerekiyor mu?

Bireysel başvuru harca tabidir. Başvuru ücreti Maliye veznelerine yatırılabilir. Ayrıca başvuru, doğrudan Anayasa Mahkemesine yapılıyorsa aynı anda başvuru ücreti de ödenebilir.

Maddi durumum harcı karşılayamayacak kadar kötü. Ücretsiz başvuru yapabilirim mi?

Başvuru harcını ödeyemeyecek durumdaysanız ve bunu;

- Muhtarlıklardan alınan fakirlik belgesi,
- SGK ve tapu kayıtları gibi maddi durumunuzdaki yetersizliği belgelendirdiğiniz takdirde **adli yardım talepli başvuru** yapma hakkınız bulunmaktadır.

Bireysel başvuru yapmak için avukat tutmak zorunda mıyım?

Bireysel başvuruda avukat tutma zorunluluğu yoktur. Ancak başvuru, avukat ya da kanuni temsilci vasıtasıyla yapılmışsa temsile dair yetki belgesinin sunulması zorunludur.

**Bireysel
başvuruma
sonradan bilgi,
belge eklemek
istiyorum. Ne
yapmalıyım?**

Başvuruya ilişkin tüm bilgi, belge ve talepler mutlaka yazılı olarak bildirilmelidir. İlgili bilgi veya belgelerin Anayasa Mahkemesine doğrudan verilmesi ya da mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları veya yurt dışı temsilcilikleri aracılığıyla gönderilmesi gerekir.

**Bireysel başvuru
formunda ya da
eklerinde eksiklik
varsa başvurum
reddedilir mi?**

Başvurunuzda eksiklik tespit edilmesi durumunda **15 (on beş) gün** süre verilmektedir. Bu süre içinde bildirilen eksiklikler tamamlanmadığı takdirde başvuru, Komisyonlar Başraportörü tarafından idari yönden reddedilir. Bu karara **7 (yedi) gün** içinde itiraz edilebilir. İtiraz üzerine verilen karar kesindir.

**Kimler bireysel
başvuru
yapabilir?**

Kural olarak Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve bunlara ek olarak Türkiye'nin taraf olduğu protokollerin ortaklaşa güvence altına aldığı temel hak ve özgürlüklerden herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiğini iddia eden **herkes** bireysel başvuruda bulunabilir.

**Yabancı ülke
vatandaşları
da bireysel
başvuruda
bulunabilir mi?**

Yabancı ülke vatandaşları bireysel başvuruda bulunma hakkına sahiptir. Bununla birlikte yabancılar **“yalnızca Türk vatandaşlarına tanınan haklar”** ile ilgili -örneğin seçme ve seçilme hakkı gibi- bireysel başvuruda bulunamaz.

Tüzel kişiler bireysel başvuru yapabilir mi?

Kamu tüzel kişileri bireysel başvuru yapamaz. Özel hukuk tüzel kişilerinin (sendikalar, dernekler, vakıflar, ticari ortaklıklar vb.) sadece tüzel kişiliğe ait haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle bireysel başvuruda bulunmaları mümkündür.

Başvuru formuna hangi belgeleri eklemem gerekiyor?

Dayanılan deliller ile ihlale neden olduğu ileri sürülen işlem veya kararların aslı ya da onaylı örneklerinin başvuru formuna eklenmesi şarttır. Bunun yanı sıra bireysel başvuru formuna aşağıdaki belgelerden gerekli olanlar eklenmelidir:

- Kanuni temsilci vasıtasıyla takip edilen başvurularda kanuni temsilcinin başvurucuyu temsile yetkili olduğuna dair belge (vasi aracılığıyla yapılan başvurularda vesayet kararı örneği gibi),
- Avukat vasıtasıyla takip edilen başvurularda avukatın başvurucuyu temsile yetkili olduğuna dair baro pulu ve vekâlet suret harcının ödendiğini gösteren belgenin ekli olduğu vekâletname
- Harcın ödendiğine dair belge
- Nüfus cüzdanı örneği. Başvurucu yabancı ülke vatandaşı ise geçerli kimlik belgesi
- Tüzel kişilerde tüzel kişiliği temsile yetki belgesi
- Nihai karar ya da işlem tebliğ edilmişse tebellüğ belgesi
- Dayanılan belgelerin asılları ya da onaylı örnekleri
- Tazminat talebi varsa uğranılan zarar ve buna ilişkin belgeler
- Başvuru süresinde yapılamamışsa varsa mazereti ispatlayan belgeler

Bireysel başvuru formunu nereden temin edebilirim?

Bireysel başvuru formu, Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru noktasından veya Mahkemenin kurumsal internet sayfasından (www.anayasa.gov.tr) temin edilebilir.

Başvuru yaparken kimlik bilgilerimin gizli tutulması mümkün mü?

Başvuru formunda başvurunun kimliğini gizli tutması mümkün değildir. Ancak başvurucu, Anayasa Mahkemesinden kamuya açık belgelerde kimliğinin gizli tutulması talebinde bulunabilir. Başvurucunun bu talebinin gerekçelerini açıkça belirtmesi gerekir.

Bölümler ya da Genel Kurul tarafından başvurunun kimliğinin gizli tutulması talebi kabul edildiği takdirde Anayasa Mahkemesinin kurumsal internet sayfasında ya da Resmî Gazete’de yayımlanan kararda başvurunun ad ve soyadının baş harfleri kullanılmaktadır.

İdari ve yargısal başvuru yollarının tüketilmesi ne anlama geliyor?

İhlale neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörölmüş olan idari ve yargısal başvuru yollarının tamamının bireysel başvuru yapılmadan önce tüketilmesi anlamına gelir. İhlal iddialarına ilişkin olarak idari başvuru yollarının ve varsa ilk derece mahkemeleri, istinaf mahkemeleri ve temyiz başvuru yollarının tüketilmesinden sonra bireysel başvuruda bulunulabilir.

**Başvurumun
durumu
hakkında
tarafıma
bilgilendirme
yapılıyor mu?**

Başvurunun kayda alınmasının ardından başvuru numarasını da belirten bir yazı başvurucuya verilir. Başvuru aşamalarının e-Devlet sistemi üzerinden takip edilmesi mümkündür. Başvurunun incelenmesi sonucu verilen her türlü karar başvurucuya tebliğ edilir.

**Başvurum ne
zaman karara
bağlanır,
inceleme için
belirli bir süre
gerekliyor mu?**

Bireysel başvuruların karara bağlanmasında herhangi bir yasal süre koşulu öngörülmemiştir. Kural olarak bireysel başvurular, geliş sırasına göre incelenerek karara bağlanır. Ancak Anayasa Mahkemesi, başvuruların konuları itibarıyla önemini ve aciliyetini gözönünde bulundurarak belirlediği kriterler çerçevesinde farklı bir inceleme sıralaması izleyebilir.

**Bireysel başvuru
yaptıktan sonra
başvurudan
vazgeçebilir
miyim?**

Bireysel başvurudan vazgeçmek veya feragat etmek mümkündür. Bu durumda düşme kararı verilebilir.

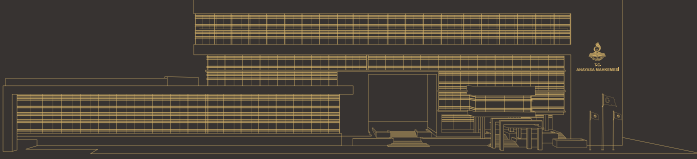
**Tedbir kararı ne
anlama gelir?**

Tedbir kararı, başvurucunun yaşamına ya da maddi ve manevi bütünlüğüne yönelik ciddi bir tehlikenin bulunduğu tespit edildiğinde temel haklarının korunması için verilen karardır. Bu kararın verilmesi durumunda kamu gücü işleminin icra/infaz edilebilirliği tedbiren durdurulmaktadır.

**Bireysel
başvurumla ilgili
hangi taleplerde
bulunabilirim?**

Bireysel başvuruda, ihlalin tespiti ile ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa yeniden yargılama yapılması veya tazminat talep edilebilir.

w: www.anayasa.gov.tr | **e:** bilgi@anayasa.gov.tr
t: 0312 463 73 00 | **f:** 0312 463 74 00